

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Ab ijsdem Ordinum regni conuentus habetur, in quo de Ecclesiae
restauratione actum fuit: & quomodo Legatus Pontificius populum ab
Excommunicatione absoluerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quidem, qui omnes suas cogitationes & conatus
coconuerteret, ut Angliam Hispaniz ad-
iungeret. Nonnulli ut Philippi causam plausi-
bilem facerent, Genealogiam quandam edi-
curarunt, in qua Philippi genus à Ioanne Duce
Lancatriz, qui Eduardi III. regis fuit filius re-
perebatur, & Leopoldiarque lilia Anglorum. Au-
striacæ domus insignibus coniuncta cerneban-
tur. Quædam res suspicione magis accedit
quam minuit. Anno M. D LIV. XVIII. Cal.
Sextilis Philippus cum CXXVI. nauium classe,
Iuli obtriga Calectorum portu soluit, triduo,
post Hamtonam appulsus, frustra mari insidi-
antibus Gallis. Postridien autem ad id superbe or-
nata exceptus, cum principis Consiliarijs &
proceribus, in Belgium remissa classe, ad portus
molem in terram descendit: & equo regio appa-
ratu strato, qui ad id paratus erat, incenso, in
oppidum venit. Die sequenti postmissitata utrius-
que munera, Princeps magna suorum & regulorum
Anglorum, qui partim reginæ iusl, partim vtro
Salutaris ipsius venerant, caterua stipatus, Vintoni-
um ad reginam venit, in Episcopi, à quo Latini-
na oratione ante exceptus fuerat, xdbus diuer-
satus: ac salutata modo regina, sequenti die lon-
gum cum ea colloquium habuit: tuncque Ex-
celsi legati ipsius nomine regno Napolitano
cesserunt, & ius omne quod ipsi in eo compet-
bat, in Philippum filium transtulerunt. XXV. Iulij
ipso D. Jacobi festo Anno 1554 nuptiaz celebra-
runt, rebusque omnibus rite confessis, procla-
mationes titulorum veriusque publice factæ sunt,
Latina, Francica & Anglicæ lingua. Peracto sacro,
inter chœras ac coniuia ac cetera regalis læti-
tia (quæ modica tamen fuerunt) oblectamenta,
dies extracta est. Inde deducente regina, Philip-
pus Londonum honorifice ac splendido paratu in-
gressus est, & in primario templo D. Paulia Lon-
dinenſi Episcopo habita Latina oratione de Ec-
clesia & regni conseruandis priuilegijs, Vithal-
iam inde in regnum palatum concessit. Non mul-
to post Calliz rex per Noallium regi ac reginæ
gratulatus, omnem eis amicitiam & benevolen-
tiam pollicetur. Cardinalis quoque Polus, et si
Romæ, apud Papam & apud Cesarem & Reginam
Angliae dissimilatus esset per amulos, mense Sep-
tembri Caleto in Angliam trajecturus soluit, &
tam Caleti, quam Angli tenebant, quam Graui-
sindæ magnifice est exceptus, oblatam ei diploma-
ge restitutioñis sua, contra id quod dum ab Hen-
rico VIII. decretum fuerat. Inde IX. Cal. Dec. Lon-
dinum ad Comitia istuc inducta, & capta con-
tendit, prælata cruce Argenteæ, insigni Legationis
Apostolicæ. (4)

IV. Philippus ut initio statim conceperet de se
speci aliquo modo satisfacceret, ad xx. Novembri
eodem anno Statu regni convocata. Ad ea com-
itia Polus Cardinalis venit, & expositis legationis
sua caussis, omnes monet ut Deo gratias agant, qui talem ipsis Regem dederit atque Regi-
nam. Postridie quum orationem & postulata Poli
approbascent Ordines, concepta fuit petitionis
formula, qua Regi ac Reginæ supplicant, ut apud
illum intercedant. Eius hæc erat sententia. Pe-
nitere se vehementer schismatis, quod obedientiam Apo-
stolica Sedi denegarint, & quod decretis aduersus il-
lam facti assenserint: in posterum vero se futuros in
ipsius atque Regina potestate, & facturos quidquid
omnino possint, ut eiusmodi leges omnes atque decreta
huius comitatis abrogentur. Maiores igitur in modum
orare ut interueniant, & efficiant ut censuris absoluti,
in quas iuxta leges Ecclesiasticas per schisma incide-
rant, in Ecclesia gremium tamquam filii paucitate
recipiatur, & deinceps in Romane Sedi & Pontifici-
cum obedientia seruire Deo possint, ad ipsius nominis
gloriam; & suam ipserum salutem.

Altera die quum iterum adesseret Rex, Regina &
Legatus, consurgit Cancellarius, & quid super
Legati postulatis decreuerint Ordines, clare pro-
nuntiat: deinde supplicem petitionem Ordinum
scripto comprehensam & obsignatam Regi ita
dit atque Reginæ. Quam illi apertam Cancella-
rio dant ut pronuncietur. Tum illerogat ab uni-
uerso cœtu (qui totam regnum representat) num ra-
tam habeant? Illis affirmantibus, Rex atque Re-
gina consurgunt, eamque Legato tradunt. Is
quum legit, diploma legationis suæ vicissim
exhibit, mox illud recitat, ut ipsos absoluendi
potestatem ei factam à Pontifice, omnes intellige-
rent. Post orationem habet lingua vernacula,
& quam grata sit Deo pænitentia, multis ex-
emplis ostendit; & beneficij quo ab orco ad ce-
lum reuocarentur, magnitudinem exaggerat.
Mox consurgit. Idem rex ac regina faciunt,
& in genua vñā cum toto cœtu subsidunt. Ibi
tum ille Dei numen atque misericordiam im-
plerans

a Broniis Tomo 20. Annual. Anno 1555. num.
16.

Plorans obtestatur, ut populum benigne respiciat, eique culpam ignoreat: sequo Legatum à Pontifice Christi Vicario dicens, ut illos absolvat, de more beneficitoris multitudinis, tamque absolvit. Ad facellum deinde itum est, ibique Deo sunt actæ gratiæ symphonia cantorum, & festæ Ixitizæ editæ signa sunt: quæ tamen Angliae non multo post in hæresin relapse, diurna non fuit, ut sequenti capite ostendam. Reconciliatio hæc incidit in profestum Sancti Andreae Anno 1554. decretumque fuit à Polo, ut quotannis die festo S. Andreae eius beneficii memoria singulari cultu celebraretur. & si totus Clerus ac populus per universum regnum in sua quisque Parochiali Ecclesia, in genua pro volunti, reconciliationis gratiam humiliter posuerent. (b)

In urbem mox missi Legati Eliensis Episcopus, Montiacuti Vicecomes, & Eduardus Carneus J.C. quiregni nomine obedientiam Pontifici præstarent. Dici sane vix potest quanto gaudio ijà Cardinalium Collegio & ipso Pontifice, adeoque universo populo accepti fuerint: statimque supplicationes publicæ factæ Deoque gratia ob tantum beneficium perfoluta sunt: indulgens insuper ad modum Jubilai per Christianum orbem publicata est. Ad publicam haec lætitiam alia quoque caussa accessit, quod nempe regina fetum iam concepisse crederetur. Quam ob tempe totum regnum supplicationes decreta, & ab Ordinibus regina viginti librarum Sterlingensium millia dono missa sunt. Anno sequenti 1555. Septimo Januarij Noaliius à Gallie rege missus in Angliam rediit, litterasque secum attulit, quibus reginæ adeoque toti regno de reconciliatione cum S. Sede gratulabatur. Idem quoque rex ad Polum Cardinalem scriperat, eius industriam in promovenda hac sibi tantopere grata reconciliatione, mirifico commendans.

V. In hac tamen restitutione religionis graues quedam intervenient difficultates, è quibus si Polus se ipsum aliosque nonnulla Indulgentia non expeditisset, Angli non ita prompte in hanc reconciliationem & Pontifice æuctoritatis agitationem confessuri nec in officio permansi fuissent. Certum est, res omnes non eodem modo tractandas esse. Placidam alia, asperam alia vulnera manum requirunt. Et in his quidem casibus faciendum est quod possimus, non vero tandem quod volumus, si spes perficiendi abfit. Quum ergo Polus Cardinalis, qui liberam pro-

re nata ex suo arbitrio agendi potestatem à Pontifice acceperat, animaduertere, difficile, atque adeo impossibile fore Ecclesiastica bona ipsa qui sub Henrico VIII. & Eduardo VI. regibus ea ad se rapuerant, extorquere (facilius enim reperias qui Deum pro Mondo quam qui Mundum pro Deo deserant) summa prudentia, quam D. Bernardus omnium virtutum abyssum appellauit, in toto hoc negocio versandum sibi existimauit. Et bonorum quidem Ecclesiasticorum usurpatores regibus ac Legato supplicabant, ut pacifice ea vii arte possidere sibi licet. Quamvis autem petitio eiusmodi eis qui cum Deo & Ecclesia reconciliari optabant, nequaquam digna videretur: tamen ordinibus postulantibus eò ventum est, ut publico instrumento Pontifici nomine & autoritate editio omnes de hismodi bonis ac possessionibus in schismate acquistis, quoad penas & censuras Canonicas, in perpetuum securos & absolutos Legatus declararit. In quo tamen omnes grauissime admonebas, ut quantopere iniusta hac occupatio & Dei voluntatis & ipsorum conscientie aduersaresur, mature secum perpendarent: quipotius regina, omnia ab Henrico patre Ecclesia ablatâ restituentis, ac monasteria & templa passim restaurare pollicite, exemplum sequentesur. In eodem scripto Legatus cum omnibus infra gradus ab Ecclesia prohibitos coniugis dispensat, eorumque matrimonia & prolem inbet esse legitima: Episcopos etiam priors schismatis factos confirmat. Hoc velim attendant i, qui in rebus arduis nimio zelo ac pestinacia truntur, ac de concepta semel sententia aut eo quod iustum ipsis videtur, ne latum quidem unguem volunt discedere: atque ita sape rem ad extremam redigunt perniciem & desperationem. Zelus enim prudentia destitutus, boni nihil, sed potius mala omnia operatur. Imperent sibi ergo homines in magnarum rerum administratione versantes, & affectus suos ita refrænent, ut ne quod malum est pertinacia sua multo deterius reddant. Quod si tum Polus Cardinalis temporibus non obsecundasset, non modo nihil profecisset, verum etiam omnem rem & spem evertisset. Omnis vero à Polo tum acta, deinde Pauli IV. Pontificis assensu & litteris stabilita fuerant & confirmata. Episcopi vero haccom-

b. Fuisus hoc Bzonius & alijs referunt.